

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Rev 1174/2021-6

REPUBLIKA HRVATSKA
R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Renate Šantek, predsjednice vijeća, Željka Šarića, člana vijeća i suca izvjestitelja, Željka Glušića, člana vijeća, dr. sc. Ante Perkušića, člana vijeća i Željka Pajalića, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja IVANIŠEVIĆ GRADNJA d.o.o. u stečaju, OIB 88754036728, Split, Kila 37, kojeg zastupa punomoćnica Anita Juretić, odvjetnica u Odvjetničkom društvu Ivančević i partneri iz Splita, 114. brigade 10, protiv tuženika ADDL MEGILA d.o.o., OIB 66536340192, Zagreb, Đorđićeva 11, koga zastupaju stečajni vjerovnici osporavatelji Josepha Isac Strenlight iz Londona, Bursting Investments L.t.d., Belize i Dafaday Property Services L.t.d., UK, a njih punomoćnica Tina Poropat, odvjetnica u Zagrebu, Đorđićeva 11, radi utvrđenja osporene tražbine, odlučujući o reviziji tuženika protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-1435/2020-5 od 6. srpnja 2020., kojom je preinačena presuda Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-128/2019-9 od 17. siječnja 2020., ispravljena rješenjem Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-128/2019-17 od 30. siječnja 2020., u sjednici održanoj 12. listopada 2022.,

r i j e š i o j e :

I. Prihvaća se revizija tuženika, ukida presuda Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-1435/2020-5 od 6. srpnja 2020. u točkama 1., 2. i 4. izreke, te se predmet vraća drugostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

II. Odlučivanje o troškovima nastalima u povodu revizije ostavlja se za konačnu odluku.

Obrazloženje

1. Pobijanim dijelom drugostupanjske presude preinačena je prvostupanjska presuda i suđeno je:

"1. Utvrđuje se da postoji tražbina tužitelja Ivanišević gradnja d.o.o. u stečaju, prema tuženiku Koudela d.o.o. u stečaju (sada Addl Megila d.o.o.), u iznosu od

1.010.238,95 kn (milijundesettisućadvjestotridesetosam kuna i devedesetpet lipa) kao tražbina drugog višeg isplatnog reda.

2. Nalaže se tuženiku platiti tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 66.125,00 kn (šezdesetšestisućastdvadesetpet kuna), u roku od osam dana.

4. Odbija se tuženikov zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 158.875,25 kn (stopedesetosamtisućaosamstosedamdesetpet kuna i dvadesetpet lipa), kao neosnovan."

2. Protiv drugostupanjske presude reviziju iz čl. 382. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13, 70/19 – dalje: ZPP) podnosi tuženik zbog sljedećeg pravnog pitanja zbog kojeg je revizija dopuštena rješenjem ovoga suda broj Revd 3513/2020-2 od 15. lipnja 2021.:

"Ako prvostupanjski sud nije izvodio dokaze koje je predložio tuženik, a na temelju kojih bi se mogle utvrditi činjenice koje su prema stavu drugostupanjskog suda bile ključne za ocjenu osnovanosti tužbenog zahtjeva, može li drugostupanjski sud na temelju pravila o teretu dokaza odlučiti na štetu tuženika?".

3. Tužitelj je u odgovoru na reviziju predložio odbiti je kako neosnovanu.

4. Revizija je osnovana.

5. U povodu revizije iz članka 382. ovoga Zakona revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u dijelu u kojem je revizija dopuštena i samo zbog pitanja zbog kojeg je dopuštena (čl. 391. st. 1. ZPP).

6. Predmet spora je zahtjev tužitelja za utvrđenje osnovanom utužene tražbine kao tražbine drugog višeg isplatnog reda u stečajnom postupku koji se vodio nad tuženikom, utemeljenoj na ugovornom odnosu temeljem Ugovora broj 01/08 od 21. veljače 2008. za izvođenje betonskih, armirano-betonskih, zidarskih i krovopokrivačkih radova na gradilištu stambeno-poslovne zgrade-Pansion I kategorije Mimice, k.č. zem. 6065, K.O. Rogoznica u Mimicama.

7. U postupku pred nižestupanjskim sudovima utvrđeno je, da:

- je ugovorom, člankom 5., određeno kako će ugovorne stranke obračun izvedenih radova obaviti načinom „građevinska knjiga“, prema stvarno izvedenim količinama i jediničnim cijenama definiranim ugovornim troškovnikom,

- je člankom 6. ugovora, određeno da je naručitelj obvezan, ukoliko nema primjedbi, ovjeriti privremenu mjesečnu i okončanu situaciju u roku od osam dana računajući od dana primitka situacije na svoj protokol; danom ovjere situacije smatra se danom nastanka obveze plaćanja; naručitelj je obvezan, ukoliko ima primjedbe na ispostavljenu privremenu mjesečnu situaciju ili okončanu situaciju, izvijestiti

izvoditelja o primjedbama u roku od osam dana računajući od dana primitka situacije na svoj protokol, pisanim putem,

- je člankom 25. ugovora naručitelj radova imenovao poduzeće Grading d.o.o. za obavljanje poslova stalnog stručnog nadzora,

- je konačnim obračunom iz salda konto kartice, tužitelj teretio tuženika za iznos od 3.155.431,66 kn, dok je tuženik u tom razdoblju izvršio uplate u iznosu od 2.036.419,07, dakle ostalo je otvoreno dugovanje u iznosu od 1.119.012,59 kn,

- je došlo do prekida poslovne suradnje uslijed poremećenih odnosa između članova društva tuženika, Dušana Koudele i Josepha Isaca Strenlighta, te da je Joseph Isac Strenlight izrazio sumnju da su vršeni paralelno radovi na nekretninama Dušana Koudele i Voje Vujevića,

- od pet privremenih situacija samo prva nije potpisana od strane naručitelja, te da je i okončana situacija koja s pdv-om i premašuje obračunati iznos od 3.155.431,66 kn, potpisana i pečatirana i od strane izvoditelja, i od strane nadzornog inženjera i naručitelja,

- je jedini saslušani svjedok iskazao kako mu je poznato po iskazivanju nadzornog inženjera "da nikada nije napravljena građevinska knjiga kojom bi se dokazala točno ugrađena količina materijala" te da mu je nadzorni inženjer iskazao "da je trebalo konačnom situacijom utvrditi točno ugrađenu količinu svih materijala".

8. Prvostupanjski sud je odbio tužbeni zahtjev kao neosnovan primjenom pravila o teretu dokazivanja iz čl. 221. ZPP jer tužitelj nije dokazao da je izvršio radove za objekt apartmana Mimice u količini navedenoj u privremenim situacijama, i to iz razloga jer do kraja ovog postupka nije dostavio dokumentaciju koja bi bila podloga izradi vještačenja. Naime, prema ocjeni prvostupanjskog suda, da bi sud proveo vještačenje po vještaku građevinske struke, to je bilo potrebno pribaviti od strane tužitelja dokumentaciju koja obuhvaća građevinske knjige, građevinski dnevnik.

9. Drugostupanjski sud je prihvatio tužbeni zahtjev, primjenom pravila o teretu dokazivanja iz čl. 221. ZPP, i to na temelju odredaba čl. 373.a ZPP, jer drži kako u izloženoj činjeničnoj situaciji na tuženiku leži teret dokazivanja činjenice da nisu izvedeni radovi iz privremenih situacija i okončane situacije u navedenim količinama i cijenama, kao i za tvrdnju da su paralelno izvođeni radovi i na nekretnini Voje Vujevića i Dušana Koudele (niti je razjašnjeno koje bi to uopće bile nekretnine). Ovo vijeće revizijskog suda smatra kako je taj stav drugostupanjskog suda pravilan.

10. No, drugostupanjski sud nije mogao utemeljiti pobijanu presudu na pravilu o teretu dokazivanja kada je u prethodnom dijelu obrazloženja presude naveo "da prvostupanjski sud nije naveo razloge zbog kojih nije prihvatio dokazne prijedloge stranaka i to saslušanja svjedoka i zakonskih zastupnika stranaka" i kada ni drugostupanjski sud u pobijanoj odluci nije naveo smatra li da je prvostupanjski sud pravilno postupio kada je odbio dokazne prijedloge stranaka, i to kako one koje je tužitelj predložio na ročištima održanima 4. srpnja 2019. i 20. studenog 2019., tako i

one sadržane u podnesku tuženika predanom na ročištu od 4. srpnja 2019. Posljedično tome, drugostupanjski sud se u obrazloženju pobijane presude nije izjasnio niti smatra li jesu li se na temelju tih dokaznih prijedloga mogle utvrditi činjenice koje su prema stavu drugostupanjskog suda bile ključne za ocjenu osnovanosti tužbenog zahtjeva.

11. U konkretnom slučaju u kojemu u spisu postoji okončana situacija koja glasi na iznos koji i premašuje obračunati iznos od 3.155.431,66 kn (a od kojega je prije podnošenja ove tužbe oduzet nesporno plaćeni iznos od strane tuženika) i na kojoj situaciji postoji potpis odgovorne osobe tuženika i pečat tuženika ispod naznake "naručitelj", tužitelj bi dokazao utuženu tražbinu u cijelosti da je tuženik priznao kako se doista radi o potpisu odgovorne osobe tuženika (s tim da je tužitelj i predlagao izvođenje dokaza saslušanjem spornih potpisnika te situacije – Dalibora Bartulovića i Dušana Koudele). Tuženik je to, međutim, osporio i predložio izvođenje dokaza grafološkim vještačenjem privremenih situacija i okončane situacije. Osim toga, na okolnost stupnja izvedenih radova obje stranke su predložile dokaze saslušanjem brojnih svjedoka pa tako i svih naznačenih potpisnika svih situacija, kao i dokaze građevinskim i financijskim vještačenjem koje je sve dokazne prijedloge, međutim, prvostupanjski sud odbio i koje sve dokazne prijedloge, iako ih je (na str. 4.) naveo, drugostupanjski sud nije ocijenio, kako to osnovano u reviziji ističe tuženik.

12. Da drugostupanjski sud ne može na temelju pravila o teretu dokazivanja odlučiti na štetu stranke ako prvostupanjski sud nije izvodio dokaze koje je predložila ta stranka, a na temelju kojih bi se mogle utvrditi činjenice koje su prema stavu drugostupanjskog suda bile ključne za ocjenu osnovanosti tužbenog zahtjeva, ovaj sud je zauzeo shvaćanje u brojnim odlukama (npr. Revr 1076/2015 od 5. travnja 2016. i Rev 814/2018 od 21. travnja 2020.), a s takvim shvaćanjem je suglasno i ovo vijeće revizijskog suda. Štoviše, u tim odlukama je navedeno i kako iz teksta odredbe čl. 373.a ZPP, ali i svrhe potonje odredbe, prema kojoj drugostupanjski sud odluku donosi prema stanju spisa, tj. nakon što je na temelju isprava i izvedenih dokaza koji se nalaze u spisu drugačije utvrdio neku činjenicu, proizlazi da drugostupanjski sud nema ovlaštenje prvostupanjskog suda da, u nemogućnosti da se neka činjenica s dovoljnom sigurnošću utvrdi, o postojanju te činjenice odluči primjenom pravila o teretu dokazivanja (čl. 221.a ZPP), a koje je shvaćanje ovoga suda već citirano i u obrazloženju rješenja kojim je dopuštena ova revizija.

13. Zato je, na temelju čl. 394. st. 1. ZPP, odlučeno kao u izreci.

14. U ponovljenom postupku drugostupanjski sud će postupiti u skladu s iznesenim shvaćanjima revizijskog suda, te ovisno o rezultatima utvrđivanja i ocjene svih relevantnih okolnosti, ponovno odlučiti o žalbi tužitelja.

15. O troškovima postupka nastalim u povodu prijedloga za dopuštenje revizije i revizije odlučit će se u konačnoj odluci sukladno odredbi čl. 166. st. 3. ZPP-a.

Zagreb, 12. listopada 2022.

Predsjednica vijeća:
Renata Šantek

Broj zapisa: **eb314-d5a88**

Kontrolni broj: **0b7c3-54ba5-3a962**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=RENATA ŠANTEK, L=ZAGREB, O=VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Vrhovni sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.